04/12/2019

Отбелязваме паметта на св. Варвара

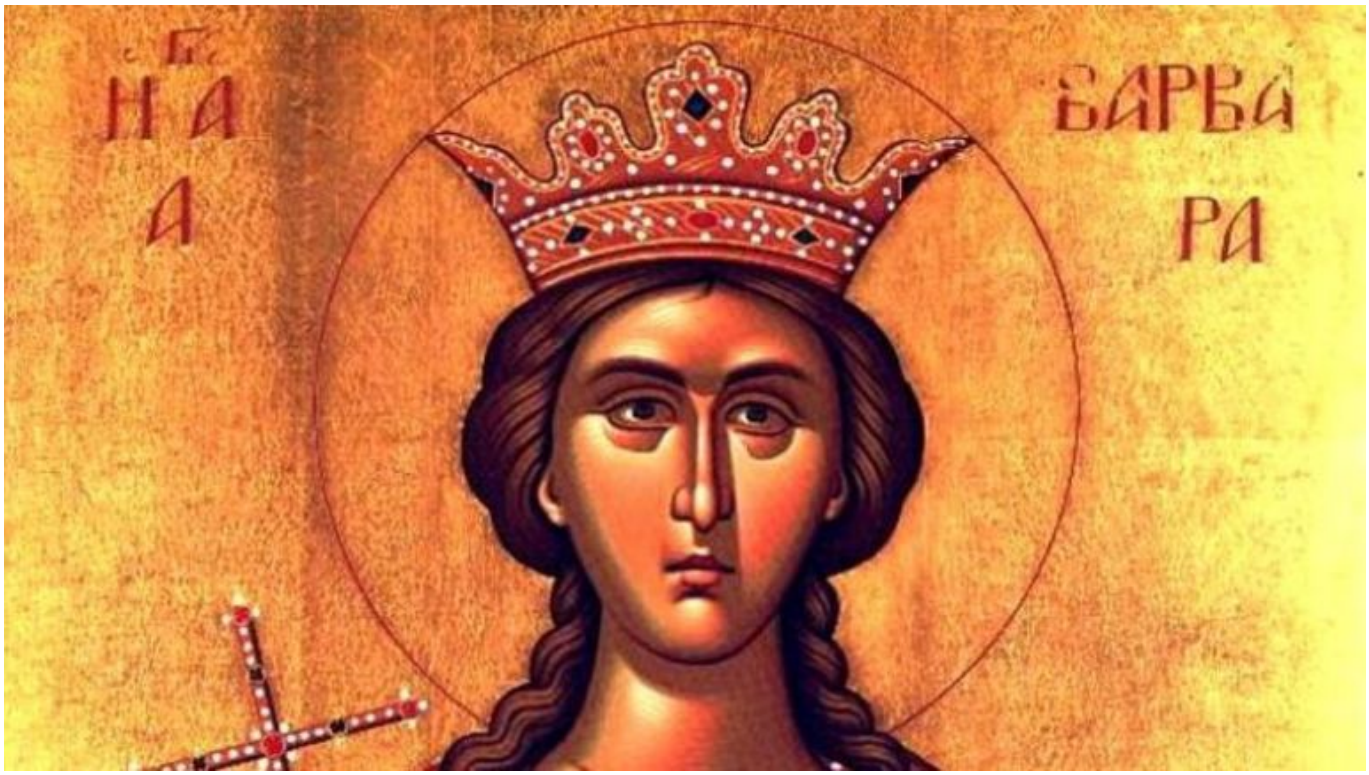

През времето на император Максимиан живял в Илиопол един богат и знатен човек на име Диоскор. Жена му умряла. Едничката си дъщеря Варвара той обичал и пазел като очите си. Полагал големи грижи за нейното езическо възпитание, защото сам бил езичник.

Девойката била необикновено красива. До нейното пълнолетие баща й я държал делече от всяко общество. В своите богати стаи, построени на висока кула, Варвара не виждала никого освен възпитателките си и слугините. От високото й жилище се откривала великолепна гледка към намиращите се в далечината планини, гори и равнини, към светлия небесен лазур.

Веднъж девойката загледана в природната красота, започнала да размишлява:

– Чия ръка – мислела тя и питала своите наставнички – е създала тая красота?

Възпитателките й отговорили, че боговете са създали Вселената. Но девойката им отговаряла:

– Не може всичко това да е създадено от боговете, на които ние се кланяме! Те сами са творения на човешки ръце, направени са от злато, сребро и камък и нямат ни чувство ни разум. Навярно има истински Бог, Който е създал небесата, основал земята, Който осветлява цялата Вселена чрез лъчите на слънцето, чрез сиянието на луната, чрез блясъка на звездите, а земята украсява с дървета и цветя и оросява с реки и извори. Навярно има един Бог, Който всичко поддържа, всичко оживява и всичко управлява.

По такъв начин, като съзерцавала красотата на природата, девойката се издигала с мисълта и сърцето си към Създателя, стараейки се да Го узнае. Тя нямала учител. Но Господ, по Своята благодат, й внушавал тия стремежи и я готвел към разбиране на истината.

Минали години, девойката пораснала и Диоскор вече мислел да я омъжи. Явили се много кандидати, защото на всички били известни и красотата на Варвара, и богатството на нейния баща. Диоскор открил на дъщеря си своето желание. Но тя го помолила да не й говори за това. Диоскор не искал да принуждава любимата си дъщеря, като се надявал, че след време тя самата ще пожелае да се омъжи. Той дори обвинявал себе си, че я възпитал в такава самота и отдалеченост от човеците. Наложило се за известно време Диоскор да замине за някъде. На тръгване той заповядал на възпитателките да дават възможност на Варвара да се вижда с други млади девойки и да й позволяват да отива където поиска. Той се надявал, че като види връстниците си да се омъжват и да се ползват от удоволствията на света, Варвара ще поиска да последва техния пример.

Излязло друго. Между младите девойки, с които общувала Варвара, имало и християнки. От тях чула името на Господа, Който създал небето и земята; от тях узнала, че Единородният Син Божи, Иисус Христос, слязъл на земята, станал човек и претърпял страдание и смърт, за да спаси людите от вечното осъждане. Сърцето на девойката, което отдавна жадувало за истината и вече било подготвено чрез тайните внушения на Св. Дух, с неописуема радост приело благата вест за спасението и се изпълнило с вяра и пламенна любов към Бога. Сега вече тя мислила и желаела само едно – да стане християнка. Скоро това желание било изпълнено. В Илиопол дошъл от Александрия християнски свещеник. Като узнал за желанието на Варвара, той й обяснил християнския закон, подготвил я да приеме св. Кръщение и я кръстил.

Варвара била щастлива и усърдно се стараела да стане достойна за името

християнка. Прекарвала повече от времето си в молитва и размишления за Бога. В такова настроение на духа тя веднъж дошла на онова място, където по заповед на баща й се строяла баня с два прозореца. Като наблюдавала как във видимия свят са изразени волята, силата и мислите на невидимия Създател, девойката искала и в човешките дела да се изразяват Божиите тайни. Затова тя заповядала да направят в банята вместо два три прозореца – в знак на пресв. Троица. Друг път Варвара влязла и в самото здание на банята, където се намирала къпалнята, облицована с мрамор. Тя се навела и заета с постоянни мисли за Спасителя, с пръст начертала на мрамора изображение на Разпятието. Това изображение се врязало в мрамора, сякаш било издълбано с желязо. Освен това, както свидетелстват св. мъже, които са описали живота на св. Варвара, в къпалнята се отпечатало стъпалото на девойката и се явил извор, чиято вода станала лековита за вярващите.

Диоскор се върнал и скоро след това отишъл да прегледа постройката. С изненада той видял три прозорци вместо двата, които заповядал да направят. Като узнал, че това е направено по искане на дъщеря му, той я повикал при себе си и я запитал защо е изменила плана на постройката. Варвара смело откроила на баща си, че тя вече е християнка и че трите прозореца в зданието на банята са символ на трите Лица в едно Божество, Което е непристъпна и неизказна Светлина, просвещаваща всеки човек, които се явява на света. Тя показала на баща си и спасителния кръстен знак, с които искала да освети строящото се здание. Диоскор страшно се разгневил. Езичниците считали християнската вяра за безумие и безчестие и не могли да разберат, че човек, като презре богатствата и величието на тоя свят, може да се покланя на Оня, Който умря от срамна по тяхното мнение кръстна смърт. Диоскор взел жестоко да бие дъщеря си. След това за няколко дни я затворил в тъмна стая. Но като видял, че заплахите и наказанията остават безплодни, той се ожесточил и решил най-после да я отведе при управителя на страната – Мартиан.

– Дъщеря ми – казал той на управителя – се е отрекла от нашите богове. Тя вярва в Разпнатия, и аз се отричам от нея. Ако тя не се разкае и не се поклони на боговете, тя не ми е вече дъщеря и аз не съм й повече баща. Постъпвай с нея както знаеш!

Мартиан отначало не допускал да срешне твърдост у Варвара. Той се надявал, че ще й подейства с ласкави обноски. Затова започнал да хвали красотата й и кротко я съветвал да не се отклонява от древните бащински обичаи, да не огорчава баща си със своята непокорност и да не отхвърля

неговата любов и богатство, което той събирал за нея. Но девойката и пред него изповядала и прославила името на Христа, Който бил за нея по-скъп от всички блага, богатства и светски радости.

Управителят дълго я увещавал. „Не погубвай младостта си – казал той, – пожали себе си, не ме принуждавай да те подложа на мъчения!“

– Славя моя Бог – отговорила Варвара – и съм готова да стана жертва за Неговото име, защото той единчък е истински Бог, Който е създал небето и земята! А вашите богове са лъжливи, и суетна е надеждата ви на тях.

Тогава Мартиан се убедил, че съветите са безполезни и заповядал да бият девойката с волски жили. Дълго я мъчили, но с нищо на могли да разколебаят нейната твърда вяра, и едва жива я пренесли в тъмницата.

Изнемогнала от раните, Варвара със сълзи молела Бога да не допусне тя да се поколебае във вярата си, но да я подкрепя със Своята помощ и сила. Молитвата й била чута. Нощем тъмницата била озарена от дивна светлина и девойката с радост, чувставйки присъствието на Божията слава, видяла Самия Цар на славата – Господа Иисуса, Който я гледал с неизразимо благоволение и чула Неговите думи: „Дерзай и не бой се! Аз, Господ Бог Всесилни, те пазя и наблюдавам твоя подвиг. Аз ще облекча твоите страдания и ще ти приготвя за тях награда. Претърпи докрай и ще получиш вечни блага в Моето царство!“ Чудното видение се свършило, като изпълнило сърцето на девойката с неизказана радост. Болките от раните намалявали и мъченицата прекарала цялата нощ в пламенна молитва към Бога, Който я укрепил и й дарувал небесна утеха сред страданията и скърбите.

На другия ден отново довели Варвара при управителя, който с учудване видял, че върху нея не била останала и следа от нанесените рани, че тя е съвършено здрава и че лицето й сияе от неизказана красота. „Ето, виждаш ли, девойко – казал й той, – колко са милостиви нашите богове? Те се съжалиха над тебе и ти върнаха силата и здравето. И тъй, поклони се на тях и им принеси жертва в знак на благодарност!“

– Не твоите богове ме изцериха – казала Варвара – Мене ме изцери Господ Иисус Христос, Който цери всяка болест и на мъртвите дава живот. Нему аз с благодарност се покланям и принасям себе си в жертва!

Тогава управителят отново я подложил на изтезания, но тя, укрепена чрез вярата, всичко понасяла с търпение.

В деня, когато за първи път започнали да мъчат Варвара, в тълпата стояла една християнка на име Юлиана. Тя със сърдечно съкрушение гледала страданията на мъченицата. Кагато завели Варвара в тъмницата, тя отишла подир нея и цял нощ останала до прозореца, мислейки през всичкото време за Варвара и за пламенната й вяра, която е подбудила в такава ранна възраст да напусне баща си и всички радости на света, за да изповядва Христа и да страда за Неговото име. Тия мисли възбуждали в сърцето на Юлиана гореща любов към Бога. Тя със сълзи Го молела да дарува и на нея такава вяра, да вложи и в нейното сърце твърдост и готовност да страда за Христа.

Когато извели Варвара от тъмницата и пак я подложили на мъчения, Юлиана гледала нейните страдания, като проливала горещи сълзи. Изведнъж тя започнала гръмко да слави истинния Бог и да укорява управителя за неговата жестокост. Веднага я хванали и довели при управителя. Юлиана заявила, че е християнка. Предали я на мъчения заедно с Варвара. Св. Варвара не преставала да се моли:

– Боже, Който изпитваш сърцата на човеците! Ти знаеш, че Тебе едничкия обичам и Твоите свети заповеди изпълнявам; че на Тебе се предадох и на Твоята силна десница се надявам! Не ме оставяй, Господи, но погледни милостиво на мене и на страдащата Юлиана! Укрепи ни да извършим до край нашия подвиг, понеже духът е бодър, но плътта е номощна!

Бог изпълнил нейната молитва. И двете мъченички с търпение и твърдост понесли най-ужасните мъчения, като викали към Господа:

– Не отвръщай лицето си от нас, Христе, и Твоя Св. Дух не отнемай от нас! Дай ни радостта на Твоето спасение и с властния Дух ни утвърди в Твоята любов!

Най-после Мартиан, като видял, че и най-тежките мъчения не ги заставят да се отрекат от Христа, осъдил и двете на смърт.

Смъртното наказание трябвало да се изпълни зад стените на града. Сам жестокосърдечният Диоскор, държейки в ръката меч, водел дъщеря си. Войници водели Юлиана. Те двете се молели. В отговор на тяхната молитва се чул глас от небето, който обещавал да изпълни молбата им. Двете мъченички с радост преклонили главите си под меча. Сам Диоскор изпълнил на дъщеря си смъртната присъда.

Диоскор и Мартиан още същия ден постигнал Божият гняв. Вдигнала се страшна буря и те двамата били поразени от гръм и изгорени от мълния така, че дори останките им не могли да се намерят. А телата на св. мъченички били взети и погребани от един християнин, който построил над тях храм. Тук вярващите намирали изцеление от своите недъзи.

Сега мощите на св. великомъченица Варвара почиват в Киев, а една малка частица се намира в софийската църква „Св. Преображение“ (квартал Лозенец).

dobrotoliubie.com